

รายงานประเมินความเสี่ยงทุจริตการดำเนินงาน
ที่อาจก่อให้เกิดทุจริตหรือการขัดกันระหว่าง
ผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม
ของ ธพส.

จัดทำโดย ศปท. ธพส.
ประจำปี 2563

1.1 หลักการและเหตุผล

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) ได้พัฒนาเครื่องมือการประเมินเชิงบวกเพื่อเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตและเป็นกลไกในการสร้างความตระหนักให้หน่วยงานภาครัฐมีการดำเนินงานอย่างโปร่งใสและมีคุณธรรม โดยใช้ชื่อว่า “การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA)”

การนำเครื่องมือการประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ในองค์กร จะเป็นหลักประกันในระดับหนึ่งได้ว่าการดำเนินงานขององค์กรจะไม่มีทุจริต หากมีการทุจริตเกิดขึ้น องค์กรก็สามารถรับทราบอย่างรวดเร็วและหาวิธีการที่จะบรรเทาความเสียหายที่เกิดขึ้นให้เหลือน้อยที่สุด เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้ โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ บริษัท ธารักษ์พัฒนาสินทรัพย์ จำกัด (ธพส.) โดย คณะทำงาน ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.) ได้ประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ตัวชี้วัดย่อยที่ 10.1 การดำเนินการเพื่อป้องกันการทุจริต การประเมินความเสี่ยงเพื่อป้องกันการทุจริต ข้อ O36 การประเมินความเสี่ยงการทุจริตประจำปี ซึ่งประเมินความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดการทุจริต การรับสินบน และผลประโยชน์ทับซ้อนในองค์กร ปฏิบัติตามคู่มือแนวทางประเมินความเสี่ยงของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (ป.ป.ท.) เพื่อกำหนดเป็นคู่มือป้องกันการทุจริต การรับสินบน และผลประโยชน์ทับซ้อนในองค์กร

1.2 ความหมายของและประเภทความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน

ความเสี่ยง หมายถึง โอกาสหรือเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ที่จะส่งผลกระทบต่อทำให้ วัตถุประสงค์หรือเป้าหมายเบี่ยงเบนไป ซึ่งอาจเกิดขึ้นในอนาคต และมีผลกระทบหรือทำให้การดำเนินงานไม่ประสบความสำเร็จตาม วัตถุประสงค์ เป้าประสงค์ และเป้าหมายขององค์กร โดยการวัดจากผลกระทบที่ได้รับและโอกาสที่จะเกิดของเหตุการณ์

การวิเคราะห์ความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงระบบบริหาร ปัจจัยและการควบคุม กระบวนการปฏิบัติงานเพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่ทำให้เกิดความเสียหายจากการปฏิบัติงานที่มีผลประโยชน์ทับซ้อน

การทุจริตในภาครัฐ หมายถึง การทุจริตต่อหน้าที่หรือประพฤติมิชอบในภาครัฐ โดยทุจริตต่อหน้าที่ หมายถึง การกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งดังนี้

1. การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหรือหน้าที่เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น
2. การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติการณ์ที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่ามีตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งที่ตนมิได้มีตำแหน่งหรือหน้าที่นั้น เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น

3. การใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น หรือ
4. การกระทำอันเป็นความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือการกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมตามประมวลกฎหมายอาญาหรือตามกฎหมายอื่น ประพฤติมิชอบ หมายถึง การใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่อันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมาย ระเบียบ คำสั่งหรือมติคณะรัฐมนตรีที่มุ่งหมายจะควบคุมดูแลการรับ การเก็บรักษา หรือ การใช้จ่ายเงินหรือทรัพย์สินของแผ่นดิน

ในการประชุมคณะกรรมการ ศปท. ธพส. ครั้งที่ 1/2563 เมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2563 ที่ประชุมมีมติเห็นชอบรายงานประเมินความเสี่ยงทุจริตการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดทุจริต หรือการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของ ธพส. ปี 2563 รายละเอียดดังนี้

บทที่ 2

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

2.1 เกณฑ์ประเมินความเสี่ยงการทุจริต

การวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริต เป็นการวิเคราะห์ระดับโอกาสที่จะเกิด ผลกระทบของความเสี่ยงต่าง ๆ เพื่อประเมินโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยง และดำเนินการวิเคราะห์ และจัดลำดับความเสี่ยง โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐานที่จะใช้ในการประเมินความเสี่ยง ด้านผลประโยชน์ทับซ้อน ได้แก่ ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) ความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) และระดับความเสี่ยง ในการประเมินความเสี่ยงการทุจริตครั้งนี้ ใช้วิธีระดมสมองเพื่อระบุความเสี่ยงด้านการจัดซื้อจัดจ้าง สามารถระบุความเสี่ยงได้ดังนี้

เกณฑ์ประเมินโอกาส

เกณฑ์	ระดับคะแนน				
	1 = ต่ำมาก	2 = ต่ำ	3 = ปานกลาง	4 = สูง	5 = สูงมาก
ความถี่ในการเกิดเหตุการณ์เสี่ยง	เป็นไปได้ในทางทฤษฎีแต่ไม่น่าจะเกิดขึ้น	อาจเกิดขึ้น 1 ครั้ง ทุก ๆ 5-10 ปี/ เคยเกิดขึ้นแล้วในช่วงเวลามากกว่า 5-10 ปีที่ผ่านมา	อาจเกิดขึ้น 1 ครั้ง ทุก ๆ 4-5 ปี/ เคยเกิดขึ้นแล้วในช่วงเวลามากกว่า 3-5 ปีที่ผ่านมา	อาจเกิดขึ้น 1 ครั้ง ทุก ๆ 2-3 ปี/ เคยเกิดขึ้นแล้วในช่วงเวลามากกว่า 2-3 ปีที่ผ่านมา	ปัจจุบันกำลังเกิดขึ้น/อาจเกิดขึ้นภายในปีนี้/ เคยเกิดขึ้นเมื่อปีที่แล้ว

เกณฑ์ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) เชิงคุณภาพที่ส่งผลกระทบ

เกณฑ์	ระดับคะแนน				
	1 = ต่ำมาก	2 = ต่ำ	3 = ปานกลาง	4 = สูง	5 = สูงมาก
ด้านการดำเนินงาน					
การหยุดชะงักหรือ ความต่อเนื่องในการดำเนินธุรกิจ/ โครงการ/ กระบวนการ (กรณีเกิดเหตุการณ์วิกฤต)	ดำเนินธุรกิจต่อเนื่องได้ ร้อยละ 100 หรือไม่เสียหาย	ดำเนินธุรกิจต่อเนื่องได้ ร้อยละ 90 หรือเสียหาย แต่สามารถควบคุมสถานการณ์ได้ เป็นอย่างดีหรือหยุดดำเนินการไม่เกิน 4 ชั่วโมง	ดำเนินธุรกิจต่อเนื่องได้ ร้อยละ 80 หรือเสียหาย แต่สามารถควบคุมสถานการณ์ได้ หรือหยุดดำเนินการเกิน 4 ชั่วโมง แต่ไม่เกิน 1 วัน	ดำเนินธุรกิจต่อเนื่องได้ ร้อยละ 70 หรือเสียหายมาก และ ควบคุมสถานการณ์ ได้ บางส่วน หรือหยุดดำเนินการเกิน 1 วัน แต่ไม่เกิน 7 วัน	ดำเนินธุรกิจต่อเนื่องได้ น้อยกว่าร้อยละ 70 หรือเสียหายมาก จน ต้องหยุดดำเนินการชั่วคราว หรือหยุดดำเนินการเกิน 7 วัน

ระดับของความเสียหาย (Degree of Risk) แสดงถึงระดับความสำคัญในการบริหารความเสี่ยงโดยพิจารณา จากผลคูณของระดับโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย (Likelihood) กับระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของความเสี่ยง แต่ละสาเหตุ (โอกาส x ผลกระทบ) กำหนดเกณฑ์ไว้ 4 ระดับ ดังนี้

ค่าดัชนีวัดความเสี่ยง (Risk Index)

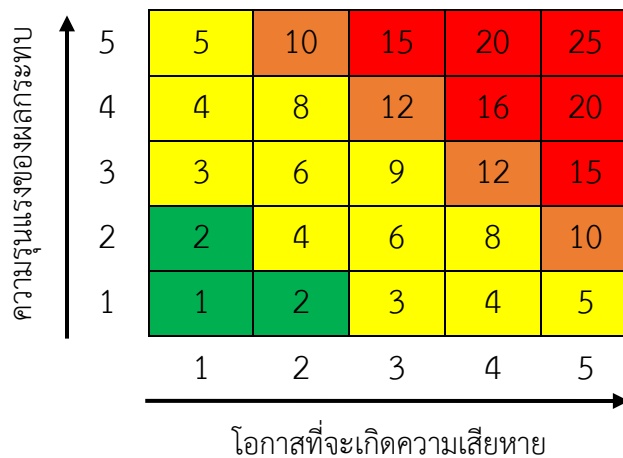
ระดับความเสี่ยง	ระดับคะแนน	ความหมาย
ต่ำ	1 – 2	ยอมรับได้ โดยไม่ต้องควบคุม/มีการจัดการเพิ่มเติม
ปานกลาง	3 – 9	ยอมรับได้ แต่ต้องมีการติดตาม ควบคุม/เฝ้าระวัง มิให้ระดับความเสี่ยงเพิ่มขึ้นภายใต้การควบคุมภายในตามฐานความเสี่ยง
สูง	10 – 12	ไม่สามารถยอมรับได้ ต้องมีการบริหารจัดการ โดยกำหนดมาตรการจัดการความเสี่ยงเพิ่มเติมเพื่อให้ความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ยอมรับได้
สูงมาก	15 - 25	ไม่สามารถยอมรับได้ และจำเป็นต้องเร่งบริหารจัดการ โดยกำหนดมาตรการจัดการความเสี่ยงอย่างใกล้ชิด และให้ลำดับความสำคัญในการจัดการก่อน เพื่อให้ความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ และมั่นใจได้ว่าจะสามารถลดความเสี่ยงที่จะสูญเสียโอกาสสร้างมูลค่าองค์กร

ในการวิเคราะห์ความเสี่ยงจะต้องมีการกำหนดแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Matrix) ที่ได้จากการพิจารณาจัดระดับความสำคัญของความเสี่ยงจากโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย (Likelihood) และผลกระทบที่เกิดขึ้น (Impact) และขอบเขตของระดับความเสี่ยงที่สามารถยอมรับได้ (Risk Appetite Boundary)

$$\text{ระดับความเสี่ยง} = \frac{\text{โอกาสในการเกิดเหตุการณ์} \times \text{ความรุนแรงของเหตุการณ์}}{(\text{Likelihood} \times \text{Impact})}$$

ซึ่งจัดแบ่งเป็นเกณฑ์ 4 ระดับ กำหนดค่าดัชนีวัดความเสี่ยง (Risk Index) และสามารถแสดงเป็น Risk Matrix โดยแบ่งพื้นที่เป็น 4 ส่วน (4 Quadrant) ดังนี้

Risk Matrix

2.2 กรอบหรือภาระงานในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี 4 กระบวนการ

1. Corrective: แก้ไขปัญหาที่เคยรับรู้ว่าจะเกิด สิ่งที่มีประวัติอยู่แล้ว ทำอย่างไรจะไม่ให้เกิดขึ้นซ้ำอีก
2. Detective: ฝ้าระวัง สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยง ทำอย่างไรจะตรวจพบต้องสอดส่องตั้งแต่แรก ตั้งข้อป่งชี้บางเรื่องที่น่าสงสัยทำการลดระดับความเสี่ยงนั้นหรือให้ข้อมูลเบาแสนั้นแก่ผู้บริหาร
3. Preventive: ป้องกัน หลีกเลี่ยง พฤติกรรมที่นำไปสู่การสุ่มเสี่ยงต่อการกระทำผิดในส่วนที่พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเคยเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำอีก (Known Factor) ทั้งที่รู้ว่าทำไปมีความเสี่ยงต่อการทุจริต จะต้องหลีกเลี่ยงด้วยการปรับ Workflow ใหม่ ไม่เปิดช่องว่างให้ทำการทุจริตได้อีก
4. Forecasting: การพยากรณ์ประมาณการสิ่งที่จะเกิดขึ้นและป้องกันป้องปรามล่วงหน้าในเรื่องประเด็นที่ไม่คุ้นเคย ในส่วนที่เป็นปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต (Unknown Factor)

2.3 ขอบเขตความเสี่ยงการทุจริต ประกอบด้วย

1. ความเสี่ยงการทุจริตจากภาระงานด้านการอนุมัติ อนุญาต ตามกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง
2. ความเสี่ยงการทุจริตจากภาระงานด้านการจัดซื้อ จัดจ้าง
3. ความเสี่ยงการทุจริตจากภาระงานด้านภารกิจหลักตามอำนาจหน้าที่ของหน่วยงาน

2.4 การระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknown Factor)

Known Factor	ความเสี่ยงทั้ง ปัญหา/พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเคยเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำ หรือมีประวัติ มีตำนานอยู่แล้ว
Unknown Factor	ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต ปัญหา/พฤติกรรม ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น (คิดล่วงหน้า ตีตนไปก่อนไข้เสมอ)

2.4 การระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknown Factor) (ต่อ)

ขั้นตอนการปฏิบัติงานด้านการจัดซื้อจัดจ้าง	ระบุรายละเอียดความเสี่ยงการทุจริต	
	Know Factor	Unknown Factor
ขั้นตอนหลัก การจัดทำร่างขอบเขตงาน 1. ขั้นตอนย่อยที่มีความเสี่ยงการทุจริต มีกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ ซึ่งมีโอกาสใช้อย่างไม่เหมาะสม อาจมีการเอื้อประโยชน์หรือให้ความช่วยเหลือพวกพ้อง การกีดกัน หรือการสร้างอุปสรรค		การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะคุณสมบัติด้านเทคนิคไม่เหมาะสม เกินความจำเป็น ทำให้ต้นทุนสูงขึ้น
ขั้นตอนหลัก การกำหนดราคากลาง 2. ขั้นตอนย่อยที่มีความเสี่ยงการทุจริต มีกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ ซึ่งมีโอกาสใช้อย่างไม่เหมาะสม อาจมีการเอื้อประโยชน์หรือให้ความช่วยเหลือพวกพ้อง การกีดกัน หรือการสร้างอุปสรรค	ผลการประกวดราคา ราคา กลางสูงกว่าราคาที่ประกวด ได้เกินกว่า ร้อยละ 15	
ขั้นตอนหลัก การพิจารณากำหนดวิธีการจัดซื้อจัดจ้าง 3. ขั้นตอนย่อยที่มีความเสี่ยงการทุจริต มีกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ ซึ่งมีโอกาสใช้อย่างไม่เหมาะสม อาจมีการเอื้อประโยชน์หรือให้ความช่วยเหลือพวกพ้อง การกีดกัน หรือการสร้างอุปสรรค		กำหนดวิธีการจัดซื้อหรือจัดจ้าง กรณีเฉพาะเจาะจง เนื่องจากมีความเร่งด่วนจำเป็น
ขั้นตอนหลัก การตรวจการจ้าง 4. ขั้นตอนย่อยที่มีความเสี่ยงการทุจริต มีกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ ซึ่งมีโอกาสใช้อย่างไม่เหมาะสม อาจมีการเอื้อประโยชน์หรือให้ความช่วยเหลือพวกพ้อง การกีดกัน หรือการสร้างอุปสรรค	คณะกรรมการตรวจการจ้าง/ คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ ใช้เวลาในการตรวจรับงานมาก เกินความจำเป็น	

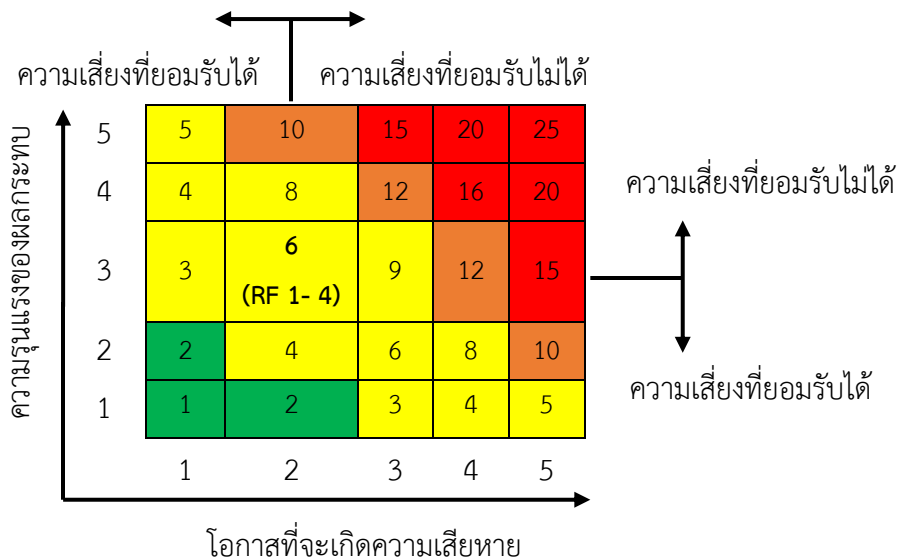
จากการกำหนดขั้นตอนที่อาจมีความเสี่ยงต่อการทุจริตในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง จึงได้นำมากำหนดประเด็นเพื่อประเมินปัจจัยเสี่ยงการทุจริต (Risk Factor :RF) 4 รูปแบบ ใน ธพส. ได้ดังนี้

ตารางที่ 1 ปัจจัยเสี่ยง การประเมินความเสี่ยง และแนวทางการจัดการความเสี่ยง ในปฏิบัติงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต

ที่	รูปแบบความเสี่ยง	ปัจจัยเสี่ยง	การประเมินความเสี่ยง			แนวทางการจัดการความเสี่ยงการทุจริต (นโยบาย/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม)
			ระดับโอกาส	ระดับผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง	
1.	การจัดทำร่างขอบเขตงาน (TOR)	การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะคุณสมบัติด้านเทคนิคไม่เหมาะสม เกินความจำเป็น (RF: 1)	2	3	6	- สร้างการมีส่วนร่วมเพื่อป้องกันและเฝ้าระวังการทุจริต เช่น พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อเพิ่มช่องทางการร้องเรียน ทุจริตที่มีประสิทธิภาพ กิจกรรมเสริมสร้างความตระหนักรู้ด้านการดำเนินนโยบายต่อต้านทุจริตแก่คู่ค้ารัฐวิสาหกิจ เป็นต้น
2.	การกำหนดราคากลาง	ราคากลางสูงกว่าราคาที่สามารถได้เกินกว่าร้อยละ 15 (RF: 2)	2	3	6	- จัดกิจกรรมฝึกอบรม ส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรม องค์กรความรู้ด้านการป้องกันการทุจริต การส่งเสริมวัฒนธรรมสุจริต ให้กับบุคลากรที่เกี่ยวข้อง
3.	การพิจารณากำหนดวิธีการจัดซื้อหรือจัดจ้าง	กำหนดวิธีการจัดซื้อหรือจัดจ้างกรณีเฉพาะเจาะจง (RF: 3)	2	3	6	- กำหนดมาตรการควบคุมกำกับเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง - ควบคุม กำกับดูแล และติดตามให้บุคลากรของ ธพส. ปฏิบัติตามนโยบาย มาตรการการป้องกันการทุจริตด้านการจัดซื้อจัดจ้าง
4.	การตรวจการจ้าง	คณะกรรมการตรวจการจ้าง/คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ ใช้เวลาในการตรวจรับงานมาก เกินความจำเป็น (RF: 4)	2	3	6	- ควบคุม กำกับ ดูแลจัดให้บุคลากรของ ธพส. ปฏิบัติตามนโยบายว่าด้วยความซื่อสัตย์ทางผลประโยชน์ แนวปฏิบัติฯ และมาตรการป้องกันการมีส่วนได้เสียและการเปิดเผยส่วนได้เสีย - กำหนดขั้นตอนการตรวจสอบข้อมูลเชิงลึก โดยใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT) และมีการควบคุม กำกับให้เป็นไปตามขั้นตอน - สื่อสาร เผยแพร่ นโยบาย มาตรการเกี่ยวกับการป้องกันการทุจริตด้านการจัดซื้อจัดจ้าง - เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างในเว็บไซต์ ธพส. และปรับปรุงอย่างสม่ำเสมอ

แผนภูมิความเสี่ยง (Risk Matrix)

จากแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Matrix) สามารถสรุปข้อมูลการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน มีความเสี่ยงอยู่ในระดับปานกลาง ตามตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงทุจริต

ผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงทุจริต	ระดับความเสี่ยง
1. การจัดทำร่างขอบเขตงาน (TOR)	ค่า 6 ปานกลาง “ยอมรับได้ แต่ต้องมีการติดตาม ควบคุม/เฝ้าระวัง มิให้ระดับความเสี่ยงเพิ่มขึ้นภายใต้การควบคุมภายในตามฐานความเสี่ยง”
2. การกำหนดราคากลาง	
3. การพิจารณากำหนดวิธีการจัดซื้อหรือจัดจ้าง	
4. การตรวจการจ้าง	

บทที่ 3

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

3.1 บทสรุป

ผลการประเมินวิเคราะห์ความเสี่ยงทั้ง 4 รูปแบบความเสี่ยง พบว่า เป็นความเสี่ยงในระดับปานกลางทั้งสิ้น (ระดับคะแนนความเสี่ยงอยู่ในช่วง 3 - 9 คะแนน) เป็นช่วงระดับความเสี่ยงที่สามารถยอมรับได้ แต่ต้องมีการติดตาม ควบคุม/เฝ้าระวัง มิให้ระดับความเสี่ยงเพิ่มขึ้นภายใต้การควบคุมภายในตามฐานความเสี่ยง

3.2 ข้อเสนอแนะ

เพื่อให้การบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตด้านการจัดซื้อจัดจ้างให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น เห็นควรจัดให้มีการกำหนดมาตรการควบคุมกำกับเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง จัดทำคู่มือด้านการจัดซื้อจัดจ้าง รวมทั้งสื่อสาร เผยแพร่ นโยบาย มาตรการเกี่ยวกับการป้องกันการทุจริตด้านการจัดซื้อจัดจ้าง และพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT) และให้สามารถควบคุมกำกับการดำเนินงานให้เป็นไปตามขั้นตอน